

BEROEPS- BELANGEN

„NEDERLANDSCH TANDTECHNISCH LEERBOEK”

Reeds eenigen tijd is de V. v. T. (Vakbond voor Tandtechnici) bezig met het voorbereidende werk, om tot uitgave te komen van een „Nederlandsch Tandtechnisch Leerboek”.

De uitgave van dit werk zal geschieden in afleveringen en voorloopig is aangenomen 20 afleveringen. Elke aflevering zal bestaan uit 32 pagina's, zoodat bij voltooiing van het werk een boekwerk zal zijn ontstaan van 640 pagina's. De prijs van elke aflevering zal f 0.75 bedragen.

Reeds is de inschrijving op dit standaardwerk op tandtechnisch gebied opengesteld en hebben vele tandtechnici-specialisten hun medewerking op technisch gebied aangeboden. Wij zouden het zeer op prijs stellen als ook eenige H. H. Tandartsen hun medewerking zouden willen verleen en om de tandtechnici datgene bij te brengen wat voor hun technische werkzaamheden noodzakelijk is. Mogen wij van de zijde der H.H. Tandartsen op die medewerking rekenen? Het zou zeer aangenaam zijn. Even een kaartje met Uw naam en adres plus datgene wat U wenscht te behandelen aan „Redactie „Bondsblad”, Parkweg 48 A, Groningen en wij zullen U zeer dankbaar zijn.

Over de inschrijving nog het volgende: 400 exemplaren zullen worden vervaardigd. Hiervan zijn reeds 175 geplaatst bij uitgave. Zoodra de 400 inschrijvingen binnen zijn zal met *de leerstof* voor het werk, die door een speciale commissie, benoemd door de Mij. t. b. d. Tandheelkunde, de Vereeniging Laboratoriumhoudende Tandtechnici en de Vakbond voor Tandtechnici moet worden goedgekeurd, worden begonnen.

H.H. Tandartsen, die op dit tandtechnisch werk, dat toch zoo nauw met hun arbeid in verband staat, wenschen in te schrijven, verzoeken wij ten spoedigste hun naam en adres met vermelding „Inschrijving N.T.L.” op te zenden aan Redactie „Bondsblad”, Parkweg 48 A, Groningen.

De Mij. t. b. d. Tandheelkunde en de Vereeniging Laborato-

riumphoudende Tandtechnici zonden reeds sympathiebetuigingen voor dit, op tandtechnisch terrein, nationaal belang.

Wij hebben ons voorgenomen vóór 1 Januari 1940 de 400 inschrijvingen te behalen, 225 ontbreken nog, mogen wij ook op Uw belangstelling rekenen? Bij voorbaat dank.

U, Mijnheer de Redacteur, dankend voor de plaatsruimte, met beleefde

Hoogachting.

JAC. KREMER,
Red. Bondsblad V. v. T.

LACHGAS VERBODEN

Principieele uitspraak van den Hoogen Raad.

Tandartsen mogen geen lachgas gebruiken, dat heeft de Hooge Raad thans uitgemaakt.

De tandarts J. F. M. S. te Bloemendaal is door de rechtbank te Haarlem veroordeeld tot een geldboete van f 6, omdat hij een patiente tijdens het trekken van kiezen een rubber kapje over den neus heeft geplaatst, welk kapje door middel van een slang was verbonden met een z.g. Minnits lachgasapparaat. De rechtbank was van oordeel, dat de tandarts daarbij buiten noodzaak de grenzen zijner bevoegdheid had overschreden, welk oordeel blijkens zijn op 16 October j.l. genomen conclusie werd gedeeld door den advocaat-generaal bij den Hoogen Raad, mr. R o m b a c h. Deze was van meening, dat een tandarts slechts bevoegd is tot plaatselijke behandeling van de ziekten van tanden en niet tot aanwending van middelen, die op het geheele lichaam werken en die alleen om die reden indirect ook invloed hebben op de tanden. Mr. R o m b a c h concludeerde dan ook tot verwerping van het ingestelde cassatieberoep.

De Hooge Raad heeft heden het cassatieberoep verworpen op overweging o.a.: dat de rechtbank, op grond van de verklaringen der door haar gehoorde deskundigen feitelijk aanneemt, dat lachgas — ook bij het gebruik van Minnits lachgasapparaat — niet plaatselijk, maar over het geheele lichaam gevoelloosheid veroorzaakt, zoodat het gebruik daarvan op de door requirant gevolgde wijze den tandarts verboden is.

OPLEIDING VAN TANDARTSEN

Op Curaçao.

De gouverneur van Curaçao heeft bij de Staten ingediend een ontwerp Landsverordening tot wijziging en aanvulling van de verordening op de uitoefening van de tandheelkunde.

Aan de Memorie van Toelichting is het volgende ontleend:

Bij de vervanging van de verordening, regelende de uitoefening van de genees-, heel- en verloskunde in P. B. 1874 no. 50 door de verordening van den 9den Februari 1935, regelende de uitoefening van de geneeskunde (P. B. 1935 no. 89), is o.m. de mogelijkheid om in Curaçao het examen voor geneeskundige af te leggen, afgeschaft.

Daarbij werd uitgegaan van het standpunt, dat de kennis der examineerden door gebrek aan materiaal en deskundige examinatoren moeilijk of niet kan worden beoordeeld.

Dit standpunt geldt niet alleen voor het geneeskundig doch ook voor het tandheelkundig examen, en in dezelfde mate.

Met het oog op de vele moeilijkheden die zich zouden voordoen bij beoordeeling van de waarde van in het buitenland behaalde diploma's meent de gouverneur ook ten aanzien van de tandheelkundigen niet tot het aannemen van buitenlandsche diploma's te kunnen overgaan.

Om degenen, die met hun studie reeds een aanvang hebben gemaakt, niet te dupeeren, is in het ontwerp bij wijze van overgangsmaatregel de bepaling opgenomen, dat zij die bij de in werking treding dezer landsverordening hun tandheelkundige opleiding reeds hebben aangevangen, indien zij overigens voldaan hebben aan de in deze bepaling gestelde voorwaarden, nog tot de uitoefening van de tandheelkundige praktijk kunnen worden toegelaten.

UIT DE TWEEDE KAMER

Begroting Dep. van Sociale Zaken (Afd. Volksgezondheid) :

De heer ter Laan: Mijnheer de Voorzitter! Ik wensch bij de behandeling van de afdeling Volksgezondheid een enkel woord te zeggen over een tweetal onderwerpen. Het betreft in de eerste plaats een opmerking over de tandtechnici.

In par. 13 van de Memorie van Antwoord heeft de Minister medegedeeld, dat hij niet bereid is, de gelegenheid tot het toelaten van tandtechnici opnieuw te openen. Ik zal het op prijs stellen, indien de in het Voorloopig Verslag aangeduide personen zouden kunnen geholpen worden, maar ik meen, dat dit op grond van de wet niet kan.

Het treffen van een regeling voor deze categorie personen zou noodwendig tot ongewenschte gevolgen voeren en daarom lijkt mij het standpunt van den Minister juist. Voorts heeft de Minister medegedeeld, maar dat er nog geen bevredigende toestand is gekomen, en voorts, dat de pogingen om die verbetering in hun maatschappelijke positie te bereiken worden voortgezet.

Indien ik wel ben ingelicht, dan ontwikkelt de toestand zich regelmatig en zal er voor de personen, waarvoor speciaal de wetswijziging tot stand kwam, een bevredigende regeling worden verkregen.

En verder komt het op het verkrijgen van geordende toestanden aan. Zooals het thans gaat, vooral in de wereld der tandartsen en met name van de tandtechnici, is de toestand zeer onbevredigend. Er heerscht — en dat veelal onder leiding van tandartsen — een toemeloze concurrentie. De een behandelt de patiënten pijnloos en billijk, de ander pijnloos, billijk en op afbetaling, een derde goedkoop, pijnloos, onbreekbaar. Ik heb hier een aantal advertenties, geknipt uit plaatselijke bladen en uit landelijke organen. De een adverteert al mooier dan de ander; gebitten worden geplaatst met gratis en pijnloos trekken voor 30 gulden en 35 gulden per gebit en dan nog met 1 à 2 jaar garantie. Mij is medegedeeld, dat dit aanleiding geeft tot grove misleiding. Wanneer de patiënten komen en een dergelijk leelijk gebit hun wordt getoond, dan moeten zij veel hoogere bedragen betalen.

In het *Rotterdamsch Nieuwsblad* kwamen op één dag 10 van die adver-

tenties voor. Ik heb een advertentie geknipt uit *De Bazuin*, waarin wordt aangegeven op welke voortreffelijke wijze men daar pijnloos en secuur trekt, hoe stevig een gebit er in wordt geplaatst, terwijl dan nog wordt toegevoegd, dat een dergelijk gebit zeer geschikt is als St. Nicolaascadeau.

Mij is door deskundigen medegedeeld, dat voor de genoemde prijzen geen behoorlijk werk kan worden geleverd, waarbij nog komt, dat het personeel, werkzaam in de verschillende laboratoria, ternauwernood droog brood verdient.

Het lijkt mij noodig, dat op dit gebied orde, regelmaat en verbetering moet komen.

Naar mijn oordeel zal de Minister moeten nagaan, op welke wijze dit kan. Mocht het tuchtrecht, zooals het thans geregeld is, niet toereikend zijn, dan zal het moeten worden aangevuld en ik hoop van den Minister de toezegging te verkrijgen, dat hij hieraan zijn aandacht zal willen schenken.

De heer de Visser: Mijnheer de Voorzitter! In de eerste plaats een enkele opmerking over het door den Minister aangekondigde voor-nemen om een Ziekenfondswet tot stand te brengen. De Minister blijkt dus van oordeel, dat de wettelijke regeling van het ziekenfondswezen noodzakelijk is. Dit is naar mijn overtuiging geenszins het geval. Immers, hier nu is inderdaad een gunstige ontwikkeling van het zooveel geprezen particulier initiatief. Meer dan drie millioen menschen zijn in het ziekenfondswezen opgenomen, daarbij gerekend tevens de fondsen voor ziekenverpleging bij de autonoom beheerde ziekenfondsen. Al deze ziekenfondsen toonen een zeer gezonde en een gunstige ontwikkeling, ook wat de bijdragen van de leden betreft. Hieraan moeten vooral geen obstakels in den weg worden gelegd. Deze fondsen hebben de minderwaardige behandeling, die in vroeger jaren fondsleden ervoeren — vroeger sprak men immers van busnegers —, goeddeels opgeheven. De Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst ziet die ontwikkeling blijkbaar ongaarne. Bij reeksen van fondsen immers is de heerschappij van de dokters voor het belangrijkste deel opgeheven. Indien tusschen artsen en fondsen eventueel moeilijkheden mochten ontstaan, dan kunnen die veel beter worden opgelost op de wijze, door den heer van Lienden aangegeven, dan dat dit uitvoerig in een wettelijke regeling zou moeten worden omschreven. De Minister zij er zeer in het bijzonder voor gewaarschuwd, niet den weg op te gaan van Minister Slingenberg. De Minister heeft het volhandig; welnu, met betrekking tot deze materie behoeft hij zich voorloopig, naar mijn meening, niet al te druk te maken. Wel van belang is, dat de Minister zorg draagt, dat ook de ziekenfondsen niet door het probleem van de werkloosheid in steeds grooter moeilijkheden komen en daardoor steeds sterker worden getroffen. Het kan dezen Minister zeer in het bijzonder bekend zijn, dat vele werkloozen moeilijk hun ziekenfondscontributie kunnen betalen; in groote gemeenten komen zij daardoor ten laste van den geneeskundigen dienst van die gemeenten. Het lijkt mij goed, indien de Minister er toe zou kunnen besluiten maatregelen te treffen, waardoor werkloozen, aangesloten bij

een ziekenfonds, boven hun ondersteuning het bedrag voor hun contributie betaald zouden krijgen; dat is ook in het belang van de onderscheidene gemeenten en zeker uit een oogpunt van gezonde bezuiniging aan te bevelen.

Minister van den Tempel: Vrij veel aandacht is gewijd aan het onderwerp van de wettelijke regeling van het ziekenfondswezen, in verband waarmede ook is bepleit de instelling van een ziekenfondsraad of, zooals de geachte afgevaardigde de heer van Lienden het uitdrukte, een ziekteverzorgingsraad. Nu is in de Kamer niet zoozeer bepleit een omvangrijke wettelijke regeling van het ziekenfondswezen dan wel de instelling van een ziekenfondsraad en een algemeene regeling voor het toezicht op ziekenfondsen en ziekenhuisverplegingsfondsen. De heer van Lienden verwacht daarvan, wellicht niet ten onrechte, dat zoodanig officieel lichaam de betreuenswaardige conflicten op dit gebied, die zich telkens nog voordoen, zal kunnen beperken, zoo al niet voorkomen, mede ook door het wegnemen van de bronnen der conflicten. De heer Posthuma sprak veelszins in dezelfde richting, maar zocht tevens naar een verklaring voor het eenigszins passieve standpunt, dat door den Minister ten aanzien van dit onderwerp in de Memorie van Antwoord is ingenomen. Voor die meer passieve houding van mij in dit belangrijke vraagstuk is toch een zeer aannemelijke verklaring. Die is in de eerste plaats deze, dat ik toch moet oppassen niet al te veel hooi op de vork te nemen. Overigens wordt het eminent belang van een voorzichtig ordenend optreden door de Overheid op dit gebied door mij ten volle erkend.

De heer de Visser heeft, in tegenstelling tot zijn gewoonte, op dit gebied zeer overtuigend gepleit voor het particulier initiatief. Het particulier initiatief heeft op dit gebied zeer goed werk gedaan en het doet nog steeds goed werk, maar ik hoop, dat de heer de Visser niet zoo ver zal willen gaan, dat hij eenig toezien, leidend en ordenend optreden van de Overheid hier zou willen uitsluiten. Dit zou, naar mijn meening, toch een te groote afwijking zijn van het gewoonlijk door hem ingenomen standpunt. Het eminent belang van een voorzichtig, ordenend optreden op dit gebied door de Overheid wordt door mij ten volle erkend; ik zal aan dit vraagstuk de aandacht geven, die ik beschikbaar kan stellen. Reeds nu wil ik echter zeggen, dat, naar mijn opvatting, met een groote dosis goeden wil van alle betrokkenen, ook in afwachting van een op den duur noodzakelijke wettelijke regeling, door samenwerking reeds veel in het belang van alle betrokkenen zou kunnen worden bereikt. Ik wil gaarne verklaren, dat ik te allen tijde bereid ben zoodanige samenwerking van alle belanghebbenden en betrokkenen te bevorderen, ja, ik wil er zelfs bij zeggen, dat door den Minister en de inspectie der Volksgezondheid voortdurend in die richting van samenwerking, in plaats van strijd van de belanghebbenden onderling, wordt gestreefd.

Ten slotte een enkele opmerking ten aanzien van de tandtechnici. Een goed slot, Mijnheer de Voorzitter, in dubbelen zin, van mijn

korte rede, maar ook een aanduiding, dat ik het inderdaad zoo beschouw, dat voor de wetgevende macht in ons land de zaak van de tandtechnici, die zoo lang de gemoederen heeft beroerd, tot een einde is gekomen. Het is in ieder geval uitgesloten, dat ik ten aanzien van die aangelegenheid nog maatregelen van wetgevend aard zal nemen. Alleen op één punt wil ik wijzen. Er zijn nog twee groepen van wat men zou kunnen noemen: door die gansche affaire min of meer gedupeerden. Er is een groep van 4 tandtechnici, die zich eenigermate kunnen beklagen, en nog een groep van 19 tandtechnici, die dat in mindere mate kunnen doen, maar die toch ook in aanmerking komen. Nu kunnen deze twee groepjes niet geholpen worden langs den gewonen weg, maar men heeft sinds lang oog gehad voor de bijzondere positie van deze menschen. Men heeft getracht door onderling overleg en door medewerking van de andere groepen uit de tandheekkundige wereld deze menschen een zeker bestaan te geven. Nu moet ik deze opmerking maken. Ik kan dat niet zoo rechtstreeks persoonlijk beoordeelen, maar mij is nadrukkelijk verzekerd, dat — hoezeer ook psychologisch verklaarbaar — zij er niet gemakkelijk toe komen de kans, die hun geboden wordt, aan te grijpen. Men heeft gezocht naar een zekere tegemoetkoming in dien zin, dat deze menschen aan een plaats geholpen zouden kunnen worden als werknemer, b.v. op een tandtechnisch laboratorium, maar daarbij heeft men niet de medewerking verkregen, die men gaarne zou hebben gehad. Dit is menschelijk zeer begrijpelijk, maar voor een definitieve oplossing is dit zeer te betreuren. Nu is de stand van zaken op het oogenblik deze, dat de poging om dienaangaande eenige tegemoetkoming aan deze groepjes te verschaffen, zal worden voortgezet. Ik hoop, dat door het optreden van den desbetreffenden hoofdambtenaar, in samenwerking met de betrokken tandheekkundige en tandtechnische organisaties, voor deze menschen alsnog eenige verzachting kan worden aangebracht. Hoe dit ook zij, dit zal de laatste poging moeten zijn, want ten slotte moet deze aangelegenheid definitief worden geliquideerd.

* * *

Uit het antwoord van den Minister blijkt afdoende, dat er niet meer over wordt gedacht voor de tandtechnici verder nog eenigerlei wettelijke maatregel te nemen. Getracht wordt de groep van 23 weer in de gewone tandtechniek in te schakelen en het is te hopen dat dit gelukken zal.

Betreuenswaardig is echter, dat nog steeds niet opgetreden wordt tegen het leger van onbevoegden dat tot niet geringe schade van de volksgezondheid en van de tandheekkunde, op dit gebied grasduint.

Waarom men hiermede wacht tot de kwestie der gedupeerden is afgedaan, om *de Wet toe te passen*, is ons een raadsel, ook al omdat daardoor de betrokkenen gelooven dat het ook in de toe-

komst wel mee zal vallen en het aantal kwakzalvers, dat straks broedeloos gemaakt wordt, onnoodig wordt verhoogd.

Wanneer voorts de heer t e r L a a n klaagt over de ongeordende toestanden en eventueel op wijziging van de Tuchtwet aandringt, dan is het te hopen dat de Minister hier inderdaad aandacht zal wijden aan een euvel, waarop ook wij meer dan eens gewezen hebben.

Dat deze misstanden veelal onder leiding van tandartsen voorkomen, meenen wij op goede gronden te mogen betwijfelen. Leecken, tandtechnici, tandartsen en artsen betwisten elkaar op dit punt de zeer twijfelachtige eer om den voorrang!

Laat ons hopen dat thans binnen den kortst mogelijken tijd aan al deze onbevoegde en bevoegde kwakzalverij een einde zal komen.

REDACTIE.

UITSPRAAK VAN DEN RAAD VAN BEROEP

Alleen ernstige inbreuken op de collegialiteit leveren een grond voor het toepassen van een tuchtmiddel.

Tegen een lid der Maatschappij was een klacht ingediend, omdat hij na beëindiging van zijn meerjarige werkzaamheid als assistent in de praktijk van een collega en vestiging in een aangrenzende gemeente, aan patienten uit die praktijk, welke hij behandeld had (en ook aan enkele andere) een circulaire had gezonden, waarin op zijn vertrek en vestiging de aandacht werd gericht, met het oogmerk om patienten uit die praktijk naar zich toe te trekken.

De Afdeclingsraad besliste, dat de aangeklaagde tandarts, zoowel door het zenden der circulaires als door geplaatste advertenties den indruk had willen vestigen, dat bedoelde praktijk ten huize van zijn collega door hem uitgeoefend en zijn eigendom was en hij slechts verhuisd was. De Raad verklaarde hem op dien grond schuldig aan oncollegiaal gedrag, terwijl de bewoordingen der circulaire in strijd werden geacht met de beroepswaardigheid.

Voor beide tekortkomingen werd op het aangeklaagde lid het tuchtmiddel van berisping toegepast.

Van deze beslissing ging hij in beroep. De Raad van Beroep overwoog, dat voor het zenden der circulaire verzachtende omstandigheden waren aan te voeren, maar dat de toezending aan hem niet van nabij bekende patienten uit bedoelde praktijk uit een oogpunt van beroepswaardigheid en collegialiteit moesten worden afgekeurd, terwijl de advertentie, waarin van een „verhuizing” werd kennis gegeven, den correcten vorm miste, welke in acht had moeten worden genomen. Voor het overige achtte de Raad van Beroep den inhoud der circulaire in strijd met de beroepswaardigheid.

Ten slotte overwoog de Raad, dat hoewel de appellant handelingen had verricht, welke uit een oogpunt van collegialiteit moeten worden afgekeurd, zulks echter geen grond kon opleveren voor de toepassing van enig tuchtmiddel, aangezien daarvoor volgens art. 51d van het Huishoudelijk Reglement der Mij. alleen *ernstige*¹⁾ inbreuken op de

1) Cursiveering van ons. (*Red.*).

collegialiteit in aanmerking komen en hiervan in het onderhavige geval niet was gebleken.

Op grond hiervan werd de uitspraak van den Afdeelingraad vernietigd en op den aangeklaagde het tuchtmiddel van waarschuwing toegepast.
